

Pāvilostas pamatskola

Audzināšanas darba programma 2024.- 2027.gadam

I Vispārīgie jautājumi

1.Pāvilostas pamatskolas audzināšanas programma balstās uz valsts politiku skolēnu līdzatbildības undzīves prasmju attīstībā, personīgās karjeras izaugsmē, vecāku (ģimenes) nozīmīgo lomu sadarbībai ar skolu, vienotu vērtībizglītības principu iedzīvināšanu, dažādu institūciju un sabiedrības atbalstu skolēniem un izglītības kvalitatīvi jaunas pieejas nostiprināšanai, kurā vienlaicīgi ar izglītības apguvīpastāv skolēna ieinteresētība savas dzīves veidošanā.

Klases audzinātājs vistiešāk veic audzināšanas darbību, sniedz atbalstu savas audzināmās klases skolēniem. Viņš sadarbībā ar skolēnu vecākiem, skolas pedagogiem un atbalsta personālu, un valsts un/vai pašvaldību atbildīgām institūcijām risina ar skolēnu personības veidošanu un attīstību saistītus jautājumus, vienlaicīgi rūpējoties par pedagoģiski un psiholoģiski labvēlīgu klases vidi un saliedētu klases kolektīvu.

2.Audzināšanas darba programma ir skolas reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus un uzdevumus. Programmai ir ieteikuma raksturs. Sastādīts balstoties uz Valsts izglītības un satura centra izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs”.

Programmas mērķis:

Klases stundu mērķtiecīga un pēctecīga plānošana un īstenošana, attīstot skolēniem dzīves prasmes un veidojot viņos attieksmi pret sevi, ģimeni, klasi, skolu, vidi, darbu, kultūru, sabiedrību, valsti.

3. Programmā ir ievēroti normatīvie akti, kas reglamentē audzināšanas darbības īstenošanu:

Normatīvais dokuments	Stājas spēkā	Nosaukums
Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludinājis likumu	14.07.1999.	Vispārējās izglītības likums
Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludinājis	22.07.1998.	Bērnu tiesību aizsardzības likums
ANO	02.09.1990.	Bērnu tiesību konvencija
MK noteikumi Nr.474	22.08.2023.	Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos.
MK noteikumi Nr.89	04.02.2011.	Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi

MK noteikumi Nr. 747	27.11.2018.	Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem
MK noteikumi Nr. 480	26.07.2016.	Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība
VISC Metodiskais līdzeklis	2016.	Klases stundu programmas paraugs
VISC Metodiskais līdzeklis	2016.	Ieteikumi Klases stundu programmas īstenošanai
VISC Metodiskais līdzeklis	2016.	Atbalsta materiāli pilsoniskās audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanai

Pāvilostas pamatskolas prioritātes, mērķi un uzdevumi audzināšanas darbā.

II Audzināšanas mērķis, uzdevumi un izkopjamie tikumi

4. Audzināšanas mērķis ir nodrošināt iespēju katram izglītojamajam kļūt par krietnu cilvēku, tikumisku, rīcībspējīgu un atbildīgu personību sabiedrībā, veicināt izglītojamā izpratni par vērtībām un tikumiem, sekmējot to praktizēšanu, bagātināt kultūrvēsturisko pieredzi, stiprināt piederību un lojalitāti Latvijas valstij un tās Satversmei.

5. Audzināšanas kā attieksmju veidošanās uzdevumi ir veicināt izglītojamo:

- 5.1.spēju brīvi un patstāvīgi domāt, attīstot kritisko domāšanu, morālo spriestspēju un sekmējot atbildīgu rīcību;
- 5.2.sevis apzināšanos, pašizziņu, gribas audzināšanu, pašpilnveidi un pozitīvu pašvērtējumu, pašaudzināšanu mūža garumā, brīvību kā iespēju realizēt savus centienus un mērķus neierobežojot citu personu pamattiesības, tajā skaitā brīvību;
- 5.3.pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām, sekmēt to ievērošanu;
- 5.4.cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, veselību veicinošu un drošu paradumu izkopšanu;
- 5.5.orientāciju uz ģimeni, laulību, paaudžu vienotības apzināšanu vērtību saglabāšanā, tautas ataudzē un valsts attīstībā;
- 5.6.piederību Latvijas, Eiropas un pasaules kultūrtelpai, izpratni par vispārcilvēciskajām un kristīgajām vērtībām, latvisko dzīvesziņu, kultūras mantojumu, tradīcijām un to saglabāšanu, līdzdalību kultūras mantojuma un tradīciju pārnesē un latviskās kultūrtelpas attīstībā mūsdienās;
- 5.7.mērķtiecību uz darbu kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu un labklājības avotu;
- 5.8.nacionālās identitātes veidošanos, valstiskuma apziņu, lojalitāti Latvijas valstij, tās Satversmei un patriotismu;
- 5.9.sadarbību izglītošanās procesā un ārpus tā, pilsonisko līdzdalību demokrātiskas sabiedrības nostiprināšanā;

5.10. atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību un ilgtspēju.

6. Audzināšanas uzdevumi attieksmes veidošanai ir veicināt izglītojamo:

6.1.spēju brīvi un patstāvīgi domāt, attīstot kritisko domāšanu, morālo spriestspēju un sekmējot atbildīgu rīcību;

6.3.sevis apzināšanos, pašizziņu, gribas audzināšanu, pašpilnveidi un pozitīvu pašvērtējumu, pašaudzināšanu;

6.4.brīvību kā iespēju īstenot savus centienus un mērķus, neierobežojot citu personu pamattiesības, tajā skaitā brīvību;

6.5.pāšdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām un sekmēt to ievērošanu;

6.6.cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, veselību veicinošu un drošu paradumu izkopšanu;

6.7.orientāciju uz ģimeni, laulību, paaudžu vienotības apzināšanos vērtību saglabāšanā, tautas ataudzē un valsts attīstībā;

6.8.piederību Latvijas, Eiropas un pasaules kultūrtelpai, izpratni par vispārcilvēciskajām un kristīgajām vērtībām, latvisko dzīvesziņu, kultūras mantojumu, tradīcijām un to saglabāšanu, līdzdalību kultūras mantojuma un tradīciju pārnēsē un latviskās kultūrtelpas attīstībā mūsdienās;

6.9.mērķtiecīgu attieksmi pret darbu kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu un labklājības avotu;

6.10.nacionālās identitātes un valstiskuma apziņu, lojalitāti Latvijas valstij, Satversmei un patriotismu;

6.11. sadarbību izglītošanās procesā un ārpus tā, pilsonisko līdzdalību demokrātiskas sabiedrības nostiprināšanā;

6.12. atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību un ilgtspēju.

7. Audzināšanas procesā būtiskākie izkopjamie un praktizējamie tikumi (indivīda brīvas domāšanas un rīcības izpausmes) ir:

Tikums	Raksturojums
atbildība	griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību
centība	čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk
drosme	izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā
godīgums	uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa
gudrība	māka izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē
laipnība	vēlība, atsaucība pret citiem, pieklājība
līdzietība	attīstīta empātija, vēlme iejusties otra pārdzīvojumos un aktīvs atbalsts
mērenība	rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā; atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību
savaldība	pašregulācija, uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un cita cilvēka cieņu un brīvību
solidaritāte	savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem
taisnīgums	godprātīga lemsšana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana
tolerance	iecieta, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas).

Programmā tiek piedāvātas klases stundās izmantojamās metodes un paņēmieni. Klases audzinātājam kopā ar skolēniem ieteicams izvēlēties atbilstošāko variantu un radoši veidot klases stundas.

Klases audzinātājs attīsta šādas skolēnu kompetences:

- pašattīstības kompetenci (spēju izprast pašam sevi, virzīt savu attīstību),
- sociālo kompetenci (prasmi analizēt sociālos procesus, prasmi iekļauties sabiedrībā, risināt konfliktus, veidot sadarbības un saziņas prasmes u.c.),
- ētisko kompetenci (spēju apzināties vērtības un veidot kritisku attieksmi, pārdomātus spriedumus parsevi un citiem),
- eksistenciālo kompetenci (satiksmes drošība, darbība ekstremālās situācijās, veselīgs dzīvesveids u.c.),
- kultūras kompetenci (spēju izprast un pārmantot kultūrvēsturisko pieredzi).

III. Audzināšanas mērķa un uzdevumu īstenošana Pāvilostas pamatskolā

Audzināšanas process ir vienots, pēctecīgs, nepārtraukts un daudzveidīgs. Vērtības un tikumus izkopj, pedagogiem un izglītojamajiem praktizējot tikumus un pilnveidojot savu vērtību sistēmu.

8. Izglītojamo audzināšanu īsteno:

- 8.1.mācību stundās, klases audzinātāja stundā, ārpusstundu nodarbībās, starpbrīžos, interešu izglītības programmās, dažādos skolas organizētajos pasākumos un projektos, ikdienas sadzīves situācijās;
- 8.2.pievēršot uzmanību skolēnu sociāli emocionālajai audzināšanai (SEA) -savstarpējo attiecību kultūrai, konfliktu risināšanai, vardarbības mazināšanai, iecietības veicināšanai, savu pienākumu un tiesību ievērošanai, pamatvērtību popularizēšanai (klases stundas, diskusijas, pieredzes apmaiņa, lomu spēles, tikšanās ar speciālistiem, labdarības akcijas);
- 8.3.atbalstot skolēnu pašpārvaldes darbību un veicinot pieredzes popularizēšanu, nodrošinot skolēnu pašpārvaldes skolas dzīves jautājumu risināšanā, spēju brīvi un patstāvīgi domāt un atbildīgi rīkoties, pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām; (informēšana, pasākumu organizēšana, aptaujas, akcijas u.c.);
- 8.4.veicinot skolā interešu izglītības programmu daudzveidību un to īstenošanu atbilstoši skolēnu interesēm un skolas finansējumam (interesu izglītības programmu piedāvājums, piedalīšanās skolas un ārpusskolas pasākumos, valsts skatēs un konkursos); 5
- 8.5.attīstot attieksmi pret darbu, kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu, organizējot pasākumus karjeras izglītības īstenošanā (Karjeras izglītības stundas, Ēnu dienas, klases stundas, atvērto durvju dienas, konsultācijas, anketēšana, ekskursijas, tikšanās ar vecākiem, skolas absolventiem, citu skolu pārstāvjiem, vietējo uzņēmumu darbiniekiem);
- 8.6. attīstot izglītojamo atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību;
- 8.7.attīstot cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, drošu paradumu izkopšanu, organizējot pasākumus skolēniem par drošības jautājumiem un rīcību ekstremālos apstākļos, veselīgu dzīvesveidu un atkarību profilaksi (tikšanās, praktiskas nodarbības, klases stundas, konkursi, mācību ekskursijas u.c.).atbalsta noteikumus, rodoties problēmsituācijām, tās operatīvi risina).

9. Izglītības iestāde audzināšanas mērķa un uzdevumu īstenošanā:

- 9.1.ievēro tiesiskumu un vienlīdzību pret visiem izglītojamajiem neatkarīgi no izglītojamā vai viņa ģimenes locekļu rases, tautības, dzimuma, vecuma, valodas, sociālās izcelsmes, valstspiederības, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, veselības stāvokļa vai citu apstākļu dēļ;
- 9.2.respektē katra izglītojamā attīstības individuālās īpatnības, reliģiskās, lingvistiskās, kultūras un sociāli emocionālās vides atšķirības, dažādās spējas, atšķirīgās izglītības un speciālās vajadzības;

- 9.3.veicina izglītojamā izpratni par ģimeni un laulību kā īpaši aizsargājamām vērtībām, ģimenes veidošanu, vecāku lomu un savstarpējām attiecībām ģimenē, organizē pasākumus, kas sekmē šo vērtību nostiprināšanos (piemēram, Mātes dienas svinēšanu);
- 9.4.stiprina izglītojamā valstiskuma apziņu, veicina pilsonisko līdzdalību un iniciatīvas, lojalitāti un patriotismu, tajā skaitā organizējot valsts svētku un latviešu tautas tradicionālo svētku svinēšanu, atceres un atzīmējamo dienu ievērošanu un veicot citas aktivitātes, kas padziļina izpratni par Latvijas vēsturi, valsts rašanos, valstiskuma atjaunošanu, tautas likteni, brīvības cīņām un valsts aizsardzību, veicina lepnumu par Latvijas valsti un cilvēkiem, popularizē cilvēku dzīves un darbības piemērus, kas apliecina pašizliedzību un nesavtību Latvijas valsts labā, veicina piederību savai izglītības iestādei, novadam, pilsētai un informē par pilsoniskās līdzdalības iespējām;
- 9.5.veicina izglītojamo un pedagogu valsts valodas lietošanu un izkopšanu;
- 9.6.veicina izglītojamā patstāvību un atbildīgu rīcību, nodrošina izglītojamo pārstāvniecību un līdzdalību priekšlikumu izteikšanā un lēmumu pieņemšanā, to izpildes nodrošināšanā un kontrolē, tostarp izglītojamo pašpārvaldes darbā;
- 9.7.izstrādā audzināšanas darba virzienus audzināšanas mērķa un uzdevumu īstenošanai trīs gadu periodam un plānu katram mācību gadam, nosakot atbildīgo par plāna īstenošanu, koordinēšanu un uzraudzību, sistemātiski organizē audzināšanas darba izvērtējumu (t.sk. pedagogu pašnovērtējumu) un analīzi;
- 9.8. izglītības iestāde organizē vai atbalsta pedagogu un izglītojamo aktivitātes, kas nav pretrunā ar šo noteikumu 17.punktu.

10.Pedagogs audzināšanas mērķa un uzdevumu īstenošanā:

- 10.1.ir profesionāli neatkarīgs un atbildīgs par izglītības procesā izmantojamās informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvēli un to atbilstību izglītojamā audzināšanas mērķim un uzdevumiem;
- 10.2.ir objektīvs, lojāls Latvijas valstij un tās Satversmei, neveic aģitāciju, ievēro politisko un reliģisko neitralitāti;
- 10.3.ar savu rīcību un pausto viedokli nediskreditē izglītības iestādi un valsti;
- 10.4.pilnveido savu profesionālo kompetenci audzināšanas jautājumos ne mazāk kā sešu stundu apjomā triju gadu laikā pedagoga vispārējo kompetenču modulī.

11. Sniedz atbalstu klašu audzinātājiem un pedagogiem:

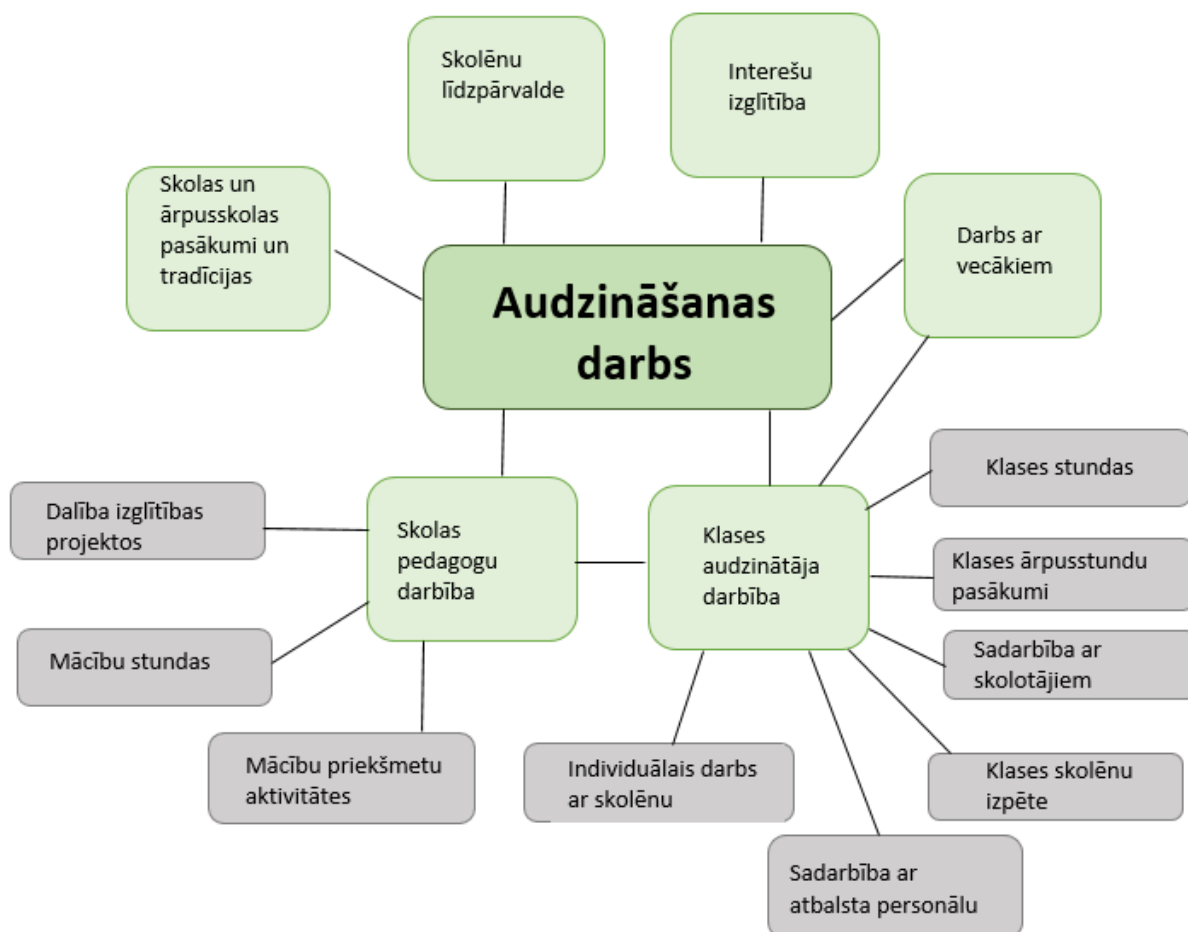
- 11.1.veicina pedagogu profesionālo pilnveidi (semināri, kursi, konferences, projekti);

- 11.2.organizē pasākumus pedagogu labās prakses un pieredzes apkopošanai un popularizēšanai audzināšanas darba jautājumos;
- 12. Attīsta un meklē jaunas darba formas** sadarbībai ar skolēnu ģimenēm: rosina skolēnus iesaistītiespaudžu sadarbības veicināšanā un sabiedrības vienotības radīšanā (radošās darbnīcas, sapulces,koncerti, konferences, vecāku vakari, ģimeņu sporta diena, vecāku vadītās darbnīcas).
- 13. Veicina audzināšanas darbā iesaistīto institūciju sadarbību**– Bērnu tiesības aizsardzības inspekcija, valsts un pašvaldības policija, Sociālais dienests, Bāriņtiesa.
- 14. Izmantojamās metodes un darba formas:**
- 14.1.izpratnes veidošanai: sistemātisks izklāsts, pārrunas, literatūras izmantošana un lasīšana, diskusijas u.c.;
- 14.2.attieksmju veidošanai: situācijas analīze, pašanalīze, mācību ekskursijas, pārgājieni, projekti, u.c.;
- 14.3.prasmju veidošanai: interešu izglītības programmas īstenošana, demonstrējumi, drošības pasākumi (evakuēšanās, Noteikumu diena), novērojumi brīvā dabā, lomu spēles, grupu darbs, pētījumi, projektu metode, akcijas, tikšanās, konkursi, draudzības pasākumi u.c.;
- 14.4.darba formas: audzināšanas stundas, skolēnu izpēte (anketas, aptaujas u.c.), svētku un atceres dienas, skolas un klases pasākumi, tematiskie vakari, sporta pasākumi, radošie projekti un darbnīcas, zinātniski pētnieciskie darbi, praktiskais darbs, aptaujas u.c.

IV. Pāvilostas pamatskolas audzināšanas darba prioritātes 2024./2025. -2026./2027.m.g.

2024./2025.	2025./2026.	2026./2027.
Veidot cieņpilnas attiecības sadarbojoties ar citiem cilvēkiem	Motivēt izglītojamos pašpilnveidoties ilgtermiņā.	Savstarpējo attiecību kultūras pilnveidošana, veicinot atbildīgu attieksmi un rīcību ikdienas situācijās.

V. Audzināšanas darba struktūra

VI. Sadarbība ar vecākiem

15. Organizē un pārrauga skolas administrācija:

- 15.1.skolas padomes sanāksmes, ne mazāk kā divas reizes gadā;
- 15.2.nākamo pirmklasnieku un vecāku tikšanās ar skolas vadību, skolotājiem;
- 15.3.vecāku diena(pēc skolas gada plāna);
- 15.4.izglītojošie seminārs, nodarbība vecākiem – pēc nepieciešamības un iespējamā finansējuma;
- 15.5.individuālās tikšanās ar vecākiem pie administrācijas–pēc nepieciešamības;
- 15.6.skolas pasākumi (Zinību diena, Mārtiņdienas tirdziņš, Gaismas ceļš, Ziemassvētku eglītes vakari, svētku koncerti, svētku koncerti, klases vakari, ekskursijas, izlaidumi u.c.) –vecāku atbalsts;
- 15.7.informācijas sniegšana vecākiem – skolēna dienasgrāmatā, e-klasē, skolas mājas lapā, arī skolas facebook.com lapā.

16. Organizē klases audzinātājs, pārrauga skolas administrācija:

- 16.1.klases vecāku sanāksmes – vismaz 2 x gadā (sanāksmju protokols, reģistrācijas lapa);
- 16.2.individuālās sarunas ar vecākiem –pēc skolotājas vai vecāku iniciatīvas (ieraksts e-klasē vai individuālās sarunas. Problēmsituāciju risināšanā saruna tiek protokolēta);
- 16.3.konfidencialās sarunas ar priekšmetu skolotājiem, klases audzinātāju–pēc skolotāja vai vecākainiciatīvas;
- 16.4.informācijas sniegšana/saņemšana–individuālās sarunas, skolēna dienasgrāmatā, e-klasē (sekmes,uzvedība, kavējumi un cita aktuālā informācija);
- 16.5.neformālie klases pasākumi (klases mācību ekskursijas, pārgājieni, klases vakari, tematiskās pēcpusdienas) –līdzdalība pasākumu organizēšanā un piedalīšanās tajos, izvērtēšana.

VII. Klases audzināšanas darba plāns

17. Klases audzinātājs, ņemot vērā skolēnu vajadzības un skolas audzināšanas programmu, kā arī valstsizvirzītās prioritātes, izstrādā savu audzināšanas darbības plānu, kurā ietver:

- 17.1.klases stundas;
- 17.2.skolēnu izpēti;
- 17.3. skolotāju, skolēnu un vecāku sadarbību;
- 17.4.ārpusstundu aktivitātes.

18. Klases audzinātāju stundu plāns tiek veidots 35 klases stundām:

- 18.1.ņemot vērā klases vajadzības, klases audzinātājs izvēlas nepieciešamo stundu skaitu tematu apguvei,klases stundās izmantojamās metodes un paņēmienus;
- 18.2.klases stundu laikā var būt organizēti pasākumi, tikšanās visām klasēm kopā vai atsevišķām klašugrupām, kas atbilst tematiskajām grupām;
- 18.3.audzināšanas temati tiek aplūkoti arī vairāku mācību priekšmetu stundās, tādējādi klases audzinātājam ieteicams sadarboties ar attiecīgā mācību priekšmeta skolotāju;
- 18.4.“brīvās stundas”, kuras klases audzinātājs plāno ievērojot klases skolēnu īpatnības, skolā notiekošos pasākumus u.c. “Brīvās stundas” paredzētas programmā:
 - 1.klasē – 1 stunda,
 2. – 3.klasēs – 5 stundas,
 4. –9.klasēs – 10 stundas.
- 18.5.Pēc audzinātāja ieskatiem “brīvās stundas” var izmantot arī kādas tēmas padziļinātai izpētei un apguvei., kā arī kā organizatoriskās stundas, gatavojoties dažādiem pasākumiem, teātra, ekskursiju apmeklējumam;

19. **Klases audzināšanas stundu tematiskai plānošanai** ieteicams izmantot 2016. gadā Valsts izglītības saturacentra izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs” .

VIII. Tematisko grupu īstenošana pa mācību stundām

Tematisko grupu īstenošana pa mācību stundām ir ieteicams raksturs, sastādīts balstoties uz Valsts izglītības un satura centra izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs”.

	Tēmas	Klases								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Sevis izzināšana un pilnveidošana	5	5	5	4	4	4	4	4	4
2.	Piederība valstij	5	5	5	4	4	4	4	4	3
3.	Pilsoniskā līdzdalība	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4.	Karjeras izvēle	5	4	4	4	4	4	4	4	4
5.	Veselība un vide	6	5	5	3	3	3	3	3	3
6.	Drošība									
	Satiksmes drošība	6	3	3	3	3	3	3	3	2
	Drošība ekstremālās situācijās	4	5	5	4	4	4	4	4	4
7.	“Brīvās” stundas	1	5	5	10	10	10	10	10	10
	Stundas kopā	35	35	35	35	35	35	35	35	33

Metodiskie materiāli un izmantojamā literatūra atrodami Valsts izglītības satura centra mājas lapā www.visc.gov.lv

Direktora vietniece (Baiba Arāja)